

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 533
din 15.10.2008

Dosar nr: 496/2008

Petiția nr: 9.098/01.07.2008

Petent: B S

Reclamat: Prefectura Județului Botoșani, Ministerul Internelor și Reformei Administrative

Obiect: încetarea contractului de prestări servicii pentru conducătorul autoturismului destinat Biroului Județean pentru Romi

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și adresa petentei

I.1.1. B S

I.2. Numele și sediul al reclamatei

I.2.1. Prefectura Județului Botoșani, Piața Revoluției nr. 1-3, Botoșani, județul Botoșani

I.2.2. Ministerul Internelor și Reformei Administrative, Piața Revoluției nr. 1A, sector 1, București

II. Obiectul sesizării

Petenta arată că în urma derulării unui proiect, conducătorului autoturismului angajat i-a încetat contractul de muncă.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta consideră discriminatorie încetarea contractului de muncă pentru conducătorul autoturismului destinat Biroului Județean pentru Romi.

IV. Procedura de citare

Părțile au fost citate pentru data de 23.09.2008 (filele 10-12 din dosar).

Părțile nu s-au prezentat la citare.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petenta, prin petiția înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) cu **nr. 9.098/01.07.2008** (fila 1 din dosar), arată că în cadrul programului PHARE 2000, Prefectura Botoșani a accesat proiectul „Instruire pentru Integrare”, implementat în perioada 2002-2003, în cadrul căruia s-a achiziționat și un autoturism. În urma încetării finanțării, autoturismul a fost preluat de către Instituția Prefectului, utilizat pentru susținabilitatea proiectului până în aprilie 2008. Ca urmare a controlului efectuat de Corpul de Control al Ministerului Internelor și Reformei Administrative, s-a dispus încetarea celor 8 contracte de prestări servicii pe care le subcontracta Prefectura, printre care se afla și conducătorul auto. De asemenea a fost făcută recomandarea să se solicite Ministerului mărirea statului de funcții pe organigrama Prefectului.

Toți cei vizați au primit acceptul de a continua activitatea în regim de prestări servicii, doar conducătorul auto a rămas fără loc de muncă, deși persoana în cauză lucrează din 2002 pe autoturism, și provine din societatea civilă romă.

Prefectura Botoșani, prin **Adresa nr. 601/9098/30.07.2008**, semnată de D Ș A , subprefect, înregistrată la CNCD cu **nr. 10.493/06.08.2008**, arată următoarele:

Reclamatul, prin **Adresa nr. 414/30.07.2008** (filele 4-5 din dosar), semnată de P A , administrator, înregistrată la CNCD cu **nr. 10.370/04.08.2008**, arată următoarele:

- deoarece la data de 30 aprilie 2008 expira contractul de prestări servicii încheiat cu societatea prestatoare, până la aprobarea suplimentării statului de funcții cu celelalte posturi solicitate, s-a luat măsura încheierii unor noi contracte de prestări servicii doar pentru activitățile de curățenie și telefonie în vederea desfășurării în condiții normale a activității instituției;

- renunțarea la serviciile de arhivar și șofer nu au avut nici un fel de implicații discriminatorii, urmând ca, în funcție de posibilități bugetare, să se procedeze la găsirea căilor de soluționare;

- Ministerul Internelor și Reformei Administrative a aprobat, prin redistribuire, înființarea unui post contractual de referent IA, post al cărui ocupant îndeplinește atribuții de arhivar, curier și operator echipament multiplicare, fiind astfel soluționată parțial cererea Prefecturii;

- urmează să se soluționeze și situația conducătorului autovehiculului destinat Biroului Județean pentru Romi.

Ministerul Internelor și Reformei Administrative, prin **Adresa nr. 280310/11.08.2008**, semnată de C B , director general juridic, înregistrată la CNCI cu **nr. 10.812/14.08.2008**, arată următoarele:

- contractul de prestări servicii al conducătorului auto a încetat la 30 aprilie 2008;

- s-au încheiat contracte de prestări servicii doar pentru activitățile de curățenie și telefonie în vederea desfășurării în condiții optime a activității instituției;

- nu se poate invoca discriminarea, deoarece conducătorul auto, având contractul de prestări servicii expirat, nu se află în situație comparabilă cu celelalte persoane.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că a expirat și nu s-a reînnoit contractul de prestări servicii pentru conducătorul autovehiculului destinat Biroului Județean pentru Romi.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin

discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice."

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

1. Colegiul Director, analizând cauză, constată că în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

În cauză, Colegiul Director constată că diferența de tratament se observă între conducătorul auto al cărei contract de prestări servicii nu s-a reînnoit și celelalte persoane aflate în situație similară, ale căror contracte au fost reînnoite.

2. Fapta de discriminare trebuie să fie determinată de existența unui criteriu. Petenta invocă criteriul apartenenței etnice, reclamații afirmă că alte elemente au stat la baza diferențierii și nu apartenența etnică a conducătorului auto.

3. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**: art. 1 alin. 2, art. 2 alin. 1, art. 3; **Protocolul 12**: art. 1; **Directiva Consiliului 2000/78/CE**: art. 3 alin. 1; **Directiva Consiliului 2000/43/CE**: art. 3 alin. 1). În cauză se afectează dreptul la muncă, dar ca efect al expirării contractului și nu ca efectul unei fapte discriminatorii, neexistând o obligație pentru reclamații de a reînnoi un astfel de contract.

4. Diferențierea nu reprezintă discriminare dacă pentru această diferențiere există o justificare obiectivă (**O.G. nr. 137/2000**: art. 2 alin. 3; **Directiva Consiliului 2000/78/CE**: art. 2 alin. 2 lit. b, art. 4 alin. 1, art. 6; **Directiva Consiliului 2000/43/CE**: art. 2 alin. 2 lit. b, art. 4).

Justificarea obiectivă include existența unui scop legitim, atinse prin metode adecvate și necesare.

Privind justificarea obiectivă, prin juresprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a enunțat următoarele principii:

- **Convenția** nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalitățile faptice; justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză (**Cazul „referitor la unele aspecte ale legislației cu privire la limba educației în Belgia” împotriva Belgiei**, 23 iulie 1968);
- prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă; art. 14 din **Convenție** nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalitățile faptice; în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză; poate fi discriminatorie aceea politică sau măsură generală care prejudiciază în mod disproporționat un grup de persoane, chiar dacă măsura nu vizează în mod specific acel grup; o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008);
- justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

Prefectura Județului Botoșani arată în punctul său de vedere că reînnoirea contractelor pentru celelalte persoane a urmărit rezolvarea unei situații de urgență, și anume asigurarea continuării activităților de curățenie și telefonie. Totodată specifică faptul că vor fi căutate soluții pentru reînnoirea contractului conducătorului auto.

În urma acestei analize, Colegiul Director constată că cele arătate în petiție nu reprezintă fapte de discriminare.